

OBSAH.

ÚVOD.

	Strana
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ SKUPINY FARMAKOTERAPEUTICKÉ	5
O FORMĚ, V JAKÉ SE LÉČIV UPOTŘEBUJE	12
I. <i>Preparáty výluhové.</i> Vody. Odvary. Liquores. Lihy lékařské. Tinkтуры, macerace, perkolace. Extrakty, extrakty lehké, těžké, fluidextrakty a extrakty suché. Octy medicínální. Elixiry. Medicínální vína. Bylinné šťávy. Ovočné šťávy. Syroby. Elektuaria. Přípravky lékořičové	12
II. <i>Preparáty tukové.</i> Emulse. Oleje vařené. Oleje sřené. Masti. Pasty. Medicínální mýdla. Náplasti. Linimenta. Preparáty mléčné	19
III. <i>Preparáty želatinové</i>	21
IV. <i>Preparáty ze součástí tuhých.</i> Roztěry. Prášky. Konfekty medicínální. Pastilky. Pilulky. Komprimované tabletky. Preparáty kvasničné. Čaje	21

SLOUČENINY ŘADY MASTNÉ.

A. UHLOVODÍKY	24
1. Uhlovodíky nasycené. Methan. Ethan. Propan, butany. Pentany. Hexany. Heptany. Oktany. Nonany. Paraffiny vyšší	24
2. Uhlovodíky olefinické. Ethylen. Trimethylethylen, hexyleny, heptyleny. Kaprylen. Diolefiny. Allen. Divinyl. Isopren. Dimethylbutadien	31
3. Uhlovodíky acetylenové. Acetylen, výroba systémem vřazovacím, přikapovacím a ponořovacím. Heptin. Oktin. Nonin	38
B. MONOTOPICKÉ DERIVÁTY MONOSUBSTITUČNÍ	46
a) Halogenuhlovodíky.	
1. Halogenparaffiny. Methylchlorid. Methylbromid. Methyljodid, Ethylchlorid, Ethylbromid, Ethyljodid. Isoamylbromid. Isoamyljodid	46
2. Halogenolefiny. Allyljodid	49
b) Alkoholy jednomocné.	
1. Oxyparaffiny. Methylalkohol. Patartova výroba methanolu. Ethylalkohol. Propylalkohol. Butylalkoholy, normální a isobutylalkohol. Amylalkoholy, aktivní, isoamylalkohol a amylenhydrát. Přiboudlina. Hexylalkoholy. Heptylalkoholy. Oktylalkoholy. Vyšší alkoholy	49
2. Oxyolefiny. Allylalkohol	59
3. Oxyacetyleny	60
4. Alkoholy sirné. Ethylmerkaptan	60

c)	Alkylethery.	
	1. Alkylethery. Methylether. Ethylether. Amylether . . .	60
	2. Thioethery. Ethylsulfid. Allylsulfid	64
d)	Estery minerálních kyselin.	
	1. Alkyldusitany. Ethylnitrit. Amylnitrit	65
	2. Alkyldusičnany. Amylnitrát	65
	3. Kyseliny alkylsírové. Kyselina methylsírová. Dimethylsulfát. Kyseliny diethylsírové. Diethylsulfát	65
e)	Kyseliny alkylsulfonové. Chlorsulfonan methylnatý	66
f)	Dusíkaté deriváty uhlovodíků mastných.	
	1. Aminy. Methylamin. Dimethylamin. Trimethylamin. Ethylamin. Diethylamin. Propylamin. Amylamin. Tetraethylammoniumhydroxyd. Trimethylvinylammoniumhydroxyd	67
	2. Diazoslučeniny mastné. Diazomethan	70
g)	Alkylderiváty metaloidů.	
	1. Alkylderiváty fosforu. Triethylfosfin	71
	2. Alkylderiváty arsenové. Dichlormethylarsin. Dibrommethylarsin. Dichloréthylarsin. Chlorvinylarsindichlorid (Lewisite). Kyselina monomethylarsinová. Kyselina dimethylarsinová	71
	3. Alkylderiváty boru. Borogen. Borglycerin	74
h)	Alkylderiváty kovové.	
	1. Alkylderiváty hořčíku	74
	2. Alkylderiváty zinku	74
	3. Alkylderiváty rtuťi. Ethylchlorid rtuťnatý	75
C.	MONOTOPICKÉ BISUBSTITUČNÍ DERIVÁTY	75
a)	Dihalogenderiváty. Methylenchlorid. Methylenjodid. Ethylidenchlorid	75
b)	Dioxyparaffiny a jejich deriváty. Methylal. Ethylal. Dimethylacetal. Acetal. Methylenfenylglykolether	75
c)	Aldehydy mastné.	
	1. Paraffinaldehydy. Formaldehyd. Hexamethylentetramin. Formicin. Acetaldehyd. Paraldehyd. Metaldehyd. Propionaldehyd. Butyraldehyd. Isobutyraldehyd. Isovaleraldehyd. Enanthaldehyd. Oktylaldehyd. Pelargonaldehyd. Decylaldehyd	77
	2. Olefinaldehydy. Akrolein. Citronellal. Citral	85
d)	Ketony mastné.	
	1. Paraffinketony. Aceton, acetonnatriumbisulfid. Methonal. Sulfonal. Methylethylketon. Trional. Diethylketon. Tetronal. Dipropylketon. Methylamylketon. Ethylamylketon. Methylhexylketon. Methylonylketon	86
	2. Olefinketony. Methylheptenon	89
D.	MONOTOPICKÉ TRISUBSTITUČNÍ DERIVÁTY	89
a)	Trihalogenuhlovodíky. Chloroform, výroba z alkoholu, výroba z acetonu. Bromoform. Jodoform. Fluoroform	89
b)	Trioxyparaffiny a jejich deriváty.	96
	Orthomravenčan ethylnatý	96
c)	Kyseliny monokarbonové.	
	1. Kyseliny paraffinkarbonové. Kyselina mravenčí, výroba podle Goldschmidta. Mravenčan sodný, amonný, lithný,	

zinečnatý, mravenčany kovů skupiny titanové, mravenčan hlinitý, železitý, chromitý. Kyselina octová. Octan amonný, lithný, sodný, draselný, hořečnatý, vápenatý, strontnatý, barnatý, zinečnatý, hlinitý, železnatý, železitý, chromnatý, chromitý, kobaltnatý, thalný, ceritý, uranylový, cínatý, kademnatý. Octan mědnatý, měďenka. Octan rtuťnatý, rtuťný, olovnatý, stříbrný. Kyselina propionová. Kyselina másečná, máselnan amonný, sodný, vápenatý, mědnatý. Kyselina isovalerová, isovaleran amonný, lithný, sodný, draselný, hořečnatý, zinečnatý, železitý, kademnatý. Kyselina kapronová. Kyselina enanthová. Kyselina kaprylová. Kyselina pelargonová. Kyselina kaprinová. Kyselina undecylová, laurová, tridecylová, myristová, penta-decylová. Kyselina palmitová, palmitany alkalické. Palmitan hořečnatý, vápenatý, zinečnatý, hlinitý a olovnatý. Kyselina heptadecylová (margarová). Kyselina stearová. Stearan sodný, zinečnatý, mědnatý a ceritý. Kyselina behenová. Kyselina cerotová	96
2. Kyseliny olefinokarbonové. Kyselina akrylová. Kyselina olejová. Olejan draselný, sodný, hořečnatý, zinečnatý, manganatý, hlinitý, železitý, mědnatý, rtuťnatý, olovnatý. Kyselina elaidová, isoolejová, eruková, brassidová	124
3. Kyseliny acetylenokarbonové. Kyselina propi-olová. Kyselina behenolová	126
d) Deriváty kyselin monokarbonových.	
1. Acylhaloidy. Acetylchlorid. Acetylbromid. Isovaleryl-bromid	127
2. Anhydridy kyselin mastných. Acetanhydrid	128
3. Estery kyselin monokarbonových. Mravenčan methylnatý, ethylnatý, propylnatý, isobutylnatý, hexylnatý. Octan methylnatý, ethylnatý, propylnatý, butylnatý, isobutyl-natý, isoamylnatý, hexylnatý, isohexylnatý, oktylnatý, másel-nan methylnatý, ethylnatý. Isovaleran methylnatý, ethylnatý, isoamylnatý, octan dimethylethylkarbinolu. Kapronan ethyl-natý. Enanthan ethylnatý. Kaprylan ethylnatý. Pelargonan ethylnatý. Kaprinan ethylnatý. Ovočné ethery. Palmitan cetyl-natý a myricylnatý. Cerotan cerylnatý a myricylnatý. Ange-likan isobutylnatý a isoamylnatý. Olejan isobutylnatý. Estery kyseliny heptinkarbonové, oktinkarbonové a noninkarbonové	132
4. Amidy kyselin monokarbonových. Formamid. Acetamid. Bromdiethylacetamid. Valerdiethylamid	146
5. Nitrily kyselin mastných. Acetonitril	148
6. Thiokyseliny mastné. Kyselina thiooctová	148
E. MONOTOPICKÉ DERIVÁTY TETRASUBSTITUČNÍ	148
a) Halogenderiváty. Tetrachlormethan	148
b) Nitroderiváty. Tetranitromethan. Trichlornitromethan	149
F. DITOPICKÉ DERIVÁTY PARAFFINŮ	150
a) Halogenhydrodikiy. Ethylendichlorid. Ethylendibromid, 1,1,2-Trichlorethan. Tetrachlorethan. Tetrabromethan. Penta-chlorethan. Hexachlorethan. Dichlorethylen. Trichlorethylen. Tetrachlorethylen. Tetrajodethylen	150
b) Dialkoholy čili glykoly. Glykol. Glykolnitrát. Pinakon. Trichlorisopropylalkohol. Trichlorbutylalkohol. Tribrombutylal-kohol. Dichlordiethylsulfid	156

	Strana	
c) Nitrolátky. Hexanitroethan	159	
d) Aminy substituované.		
1. Oxyaminy. Cholin. Stovain	159	
2. Diaminy. Ethylendiamin. Ethenylethylendiamin	160	
e) Aldehydy substituované.		
1. Halogenaldehydy. Trichloroacetaldehyd. Chloralhydrát. Chloralammonium. Chloralimid. Chloralformamid, Amylenchloral. Chloralacetonchloroform. Chloralkyanhydrin. Bromal	162	
2. Oxyaldehydy. Aldol	165	
3. Aminoaldehydy. Aminoacetaldehyd. Betainaldehyd	165	
f) Ketony substituované.		
1. Halogenketony. Monochloroaceton. Monobromoaceton. Monojodoaceton	165	
2. Oxyketony. Acetonylalkohol. Diacetonalkohol	166	
3. Aminoketony. Aminoaceton. Dimethylaminoaceton	167	
4. Diketony. Diacetyl. Diacetyldioxim (Dimethylglyoxim) 167		
g) Substituované kyseliny monokarbonové.		
1. Halogenkyseliny. Kyselina chlormravenčí. Kyselina monochloroctová, monobromoctová a monojodoctová. Kyselina dichloroctová a trichloroctová. Kyselina brompropionová. Kyselina monojodbehenová	168	
2. Oxykyseliny. Kyselina glykolová. Kyselina mléčná, mléčan sodný, draselný, hořečnatý, vápenatý, strontnatý, zinečnatý, manganatý, železnatý, železitý, hlinitý, titanitý, mléčnan antimonu, mléčnan vizmutitý, rtuťnatý, rtuťný, a stříbrný. Mléčnan ethylnatý. Kyselina ricinolejová	171	
3. Aminokyseliny. Kyselina aminoctová (glykokol). Methylglykokol. Trimethylglykokol (betain). Kyselina aminopropionová (alanin)	180	
4. Nitro- sulfo- a aldehydokyseliny	182	
5. Ketokyseliny. Kyselina pyrohroznová. Kyselina acetoctová, acetoctan ethylnatý. Kyselina levulová, fenyhydrizon levulový	182	
h) Kyseliny dikarbonové.		
Kyselina šťavelová, výroba oxidací uhlohydrátů kyselinou dusičnou, tavením s hydroxydy alkalickými, synthesisa z kysličníku uhlíčitého, výroba z mravenčanu sodného. Šťovan amonný, sodný, draselný, vápenatý, strontnatý, manganatý, hlinitý, železnatý, železitý, ceritý, cínatý, antimonylový: kyselina molybdenošťavelová. Šťovan fenylnatý. Kyselina malonová, malonan ethylnatý, malonan trichlorbutylnatý. Kyselina jantarová, jantaran amonný, sodný, draselný, železitý. Anhydrid jantarový. Disukcinylperoxyd. Sukcinimid. Bromjantaran ethylnatý. Kyselina sebacinová, sebacinan methylnatý a ethylnatý. Kyselina fumarová, fumaran ethylnatý		185
G. TRITOPICKÉ DERIVÁTY PARAFFINŮ	202	
a) Halogenuhlovodíky. Tribrompropan	202	
b) Alkoholy tritopické. Glycerin, výroba zmýdelňováním tuků, výroba zkvašováním cukru (fermentol). Monofenylglycerinether. Monochlorhydrin. Epichlorhydrin. Monojodhydrin, dichlorhydrin, dihydrohydrin. Dusičnany glycerinu. Kyselina glycerinfosforečná. Kyselina glycerinoboritá. Acetiny. Palmitan, stearan a olejan glycerinu. Mléčnany glycerinu. Benzojodhydrin. Lecithiny.	202	

c) Nitro-, amino- a sulfosloučeniny tritopické. Alypin	216
d) Tritopické aldehydosloučeniny. Butylchloral	217
e) Tritopické ketosloučeniny. Tetrachloracetone	218
f) Substituované kyseliny monokarbonové. 1. Kyseliny halogenkarbonové. Kyselina dibrom- behenová, dijobehenová a dijobtaricinová	218
2. Dioxykyseliny karbonové. Kyselina glycerová	219
3. Aminooxykyseliny. Quietol	219
g) Substituované kyseliny dikarbonové. 1. Kyseliny oxydikarbonové. Kyselina jablečná	220
2. Kyseliny aminodikarbonové. Kyselina aspara- gová. Asparagin	221
H. TETRATOPICKÉ DERIVÁTY PARAFFINŮ	222
a) Tetrahalogensloučeniny	222
b) Alkoholy tetratopické. Erythrit. Erythrittetranitrát. Pentaerythrit	222
c) Tetrosy a kyseliny tetronové. Kyselina dijobdicin- stearová	223
d) Kyseliny dioxykarbonové. Kyselina vinná, suroviny, příprava vínanu vápenatého; metoda Scheurerova a Kestnerova, metoda Dietrichova, způsob anglický, metoda Scarlataova, způ- sob Toblerův; způsob Scheeleův a Lowitzův, Desfossesův, Raschův, Kownatzkiho, Schmitzův a Toegesův. Zpracování vínanu vápenatého; rozklad kyselinou sřovou, filtrace, koncentrace, svařování na zrno, zpracování zrna, zpracování zadních produktů alouhů mateč- ných. Vínan amonný, sodný, draselný, lithný, cesný, rubidný, hořečnatý, hlinitý, vínany železité, vínan cínatý, antimonylodra- selný, anilino-antimonylový. Kyselý vínan methylnatý a ethylnatý vínan ethylnatý normální. Kyselina dioxyvinná	224
e) Kyseliny oxytrikarbonové. Kyselina citronová, její synthesa, výroba způsobem fermentačním, výroba ze šťávy citro- nové; příprava surovin, citronová šťáva, citronan vápenatý a jeho zpracování: rozklad citranu vápenatého, filtrace, koncentrace, svá- ření na zrno, zpracování zrna, zpracování zadních produktů. Citran amonný, lithný, sodný, draselný, hořečnatý, podvojně citrany ho- řečnaté, citran vápenatý, zinečnatý, manganatý, železitý a přísl. solí podvojně, citran nikelnatý, vizmutitý, mědnatý a stříbrný. Citran ethylnatý. Kyselina anhydromethylencitronová. Kyselina agaricinová	254
J. POLYTOPICKÉ DERIVÁTY PARAFFINŮ	268
a) Polytopické alkoholy. Mannit	268
b) Polytopické oxyaldehydy. 1-Arabinosa. 1-Xylosa. d-Glukosa. d-Galaktesa	269
c) Polytopické oxyketony. d-Fruktosa	272
d) Polytopické oxykyseliny. Kyselina d-glukonová. Ky- selina d-gluko- α -heptonová	273
e) Polysaccharidy. Maltosa. Laktosa. Saccharosa, saccharát sodný, vápenatý, železitý a mědnatý. Kyselina saccharosofosfo- rečná. Škrob. Glykogen. Inulin. Celulosa. Hydratované celulosy. Hydrocelulosy. Dusičnany celulosy. Formylcelulosy. Acetylcelulosy.	

Xanthocelulosa. Oxycelulosa. Gumy a slizy rostlinné. Rostlinné
klíhy, lepidla cukrná, škrobová a gumová 275

K. SLOUČENINY ŘADY KYANOVÉ	288
Dikyan	288
Kyanovodík. Výroba rozkladem kyanidů, rozkladem rhodanidů, synthesisa z elementárního dusíku, synthesisa z amoniaku, synthesisa z aminů	290
Kyanidy. Kyanid amonný. Kyanid draselný, výroba metodami absorpčními, tavením ferrokyanidu, tavením rhodanidu, synthesisa z elementárního dusíku, synthesisa z amoniaku, jiné metody. Kyanid sodný, výroba metodami absorpčními, tavením ferrokyanidu, tavením rhodanidu, synthesisa z elementárního dusíku, synthesisa z amoniaku, jiné metody. Kyanid hořečnatý, kyanid vápenatý, strontnatý a barnatý, kyanid zinečnatý a zinečnato-draselný. Kyanid železnatý. Kyselina ferrokyanovodíková. Ferrokyanidy. Ferrokyanid draselný, výroba z hmot plynárenských, výroba z rhodanidů alkalických, výroba z kyanovodíku a kyanidů alkalických. Ferrokyanid sodný, amonný, vápenatý, zinečnatý, železnatý, železitý a mědnatý, Nitroprussid draselný a sodný. Kyanid železitý, ferrikyanid draselný, sodný, železnatý a železitý. Kyanid platnatý, platinokyanidy, kyanid zlatý, mědný, rtuťnatý. Oxykyanid rtuťnatý. Kyanid stříbrný	299
Alkylkyanidy	334
Alkylisokyanidy	334
Kyanhaloidy, Bromkyan. Chlorkyan	335
Kyselina kyanatá. Kyanatan sodný	336
Kyselina sulfokyanatá. Rhodanid amonný, výroba z hmot plynárenských, výroba umělá. Rhodanid draselný, sodný, hořečnatý, vápenatý, barnatý, hlinitý, železnatý, železitý, chromitý, cínatý, zlatitý, mědnatý, mědný, rtuťnatý, olovnatý a stříbrný	338
Thiokyanatany a Isothiokyanatany	346
Kyanamid. Dikyandiamid. Kyanamid sodný. Kyanamid vápenatý výroba podle Franka a Caroa, výroba podle Polzenia, jiné způsoby výrobní	347
Kyselina třaskavá	367
L. DERIVÁTY KYSELINY UHLIČITÉ	368
a) Halogenderiváty kyseliny uhličitě. Kyselina chlorouhličitá, chlorouhličitan methylnatý, chlorouhličitan monochlormethylnatý, chlorouhličitan dichlormethylnatý, chlorouhličitan trichlormethylnatý. Kyanouhličitan methylnatý. Chlorouhličitan ethylnatý, propylnatý. Karbonylchlorid (fosgen)	369
b) Estery kyseliny uhličitě. Guajakolkarbonát. Chininkarbonát	375
c) Aminoderiváty kyseliny uhličitě	377
1. Deriváty karbaminové. Kyselina karbaminová, karbamidchlorid, karbaminan ethylnatý, chloralurethan, fenylurethan, acetoxyfenylurethan, acetyl-p-fenylurethan, karbaminan dichlorisopropylnatý, karbaminan amylenhydrátu a methylpropylkarbinolu, tolylhydrazid kyseliny karbaminové	377
2. Močovina a její deriváty. Močovina, výroba metodou kyanatanovou, způsobem kyanamidovým a uhličitano-	

vým; hydroperoxyd močoviny, dusičnan, šfovan, citran, chinan, salicylan a acetylalicylan močoviny, chlorid karbamidortuťnatý a karbamidovápenatý, bromid a jodid karbamidovápenatý. Semikarbazid. Fenetolkarbamid. Cynamoxyloxyfenylkarbamid. Tanninmethylenkarbamid. Diaminodifenylmočoviny, dikarbopropoxyfenylmočovina, dioxydisulfonalfylmočovina, dianthrachinonylmočovina, dimethyldifenylmočovina, diethyldifenylmočovina a tetrafenylmočovina. Isovaleryl-, bromisovaleryl- a jodisovalerylmočovina. Bromdiethylacetylmočovina. Ethylfenylhydantoin. Bromisovalerylglykolyl- a jodisovalerylglykolylmočovina. Kyselina allofanová, allofanan santalolu. Allantoin. Kyselina barbiturová. Kyselina diethylbarbiturová (veronal), výroba podle Fischera, příprava podle Einhorn. Kyselina dipropylbarbiturová, diallylbarbiturová, ethylfenylbarbiturová, dibrompropyl-diethylbarbiturová, oxymerkuri-chlorfenoxyl-octanodiethylbarbituran sodný. Alloxan, purin; theofyllin, jeho výroba z kyseliny močové a z kyseliny kyanoctové. Theobromin, synthesisa podle Traubeho, výroba z bobů kakaových. Kafein, výroba z čaje a kávy, výroba umělá. Kyselina močová, její výroba z guana	385
3. Guanidin a jeho deriváty. Guanidin. Kyselina methylguanidinoctová. Kreatinin. Dianisylfenetylguanidin	417
d) Sirné deriváty kyseliny uhličitě.	419
1. Deriváty kyseliny thiouhličitě. Kyselina thiouhličitá	419
2. Deriváty kyseliny sulfouhličitě. Kyselina sulfouhličitá, Sulfomočovina, thiosemikarbazid, allylsulfomočovina, oxyfenylsulfomočovina, difenylsulfomočovina. Thiuret.	419
3. Deriváty kyseliny sulfothiouhličitě. Kyselina sulfothiouhličitá. Ethylxanthogenan sodný	422
4. Deriváty kyseliny dithiosulfouhličitě. Kyselina dithiosulfouhličitá, dithiosulfouhličitan methylnatý	423
Obsah	425
Ukazatel osobní a věcný	433